

ΣΥΝΗΓΟΡΙΑΙ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΙ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ.

Ἄν τὸ κάπνισμα βλάπτει ἢ ὠφελεῖ, ἂν ὁ ἀριθμὸς τῶν φίλων τοῦ κάπνισματος εἶνε μεγαλύτερος τοῦ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, ἂν ἡ φιλία καὶ ἡ ἐχθρὰ πρὸς τὸ κάπνισμα προκύπτει ἐκ πείρας, ἐκ πεποιθήσεως ἢ ἐκ προκαταλήψεως, — περὶ πάντων τούτων ἐπιθυμοῦσα νὰ βεβαιωθῇ ἡ Σύνταξις τῆς γερμανικῆς «Ἐφημερίδος τοῦ Καπνοῦ» ἀπετάθη πρὸς διαφόρους ἐξέχουσους ἀνδρας τῆς Γερμανίας καὶ Αὐστρίας, τῶν ὁποίων αἱ γνώμαι περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος δημοσιευθεῖσαι κατ' ἀρχὰς ἐν τῇ βίβλῳ ἐφημερίδι ἐξεδόθησαν ἐσχάτως ἐν Βερολίῳ εἰς βιβλίον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «ὕπερ καὶ κατὰ τοῦ κάπνισματος».

Ὁ Δ. Ἀντενγρούβερ, ὁ πρὸ ἐνὸς ἔτους ἀποθανὼν ποιητὴς τῆς Αὐστρίας, ἀπαντᾷ ἐν συντομίᾳ ὡς ἑξῆς: «Τὸ κάπνισμα εἶνε ἀποτρόπαιον, βρωμερὸν ἐλάττωμα· ἀλλ' ἡ γνώσις αὐτῆ οὐδόλως μὲ ἀποτρέπει; τοῦ νὰ εἶμαι δούλος τοῦ κάπνισματος, πρὸ πάντων ὅταν γράφω, καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς.» Ἄν ὄχι ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν, ἀλλ' ὅμοιαν περίπτωσιν ἐκφράζουσιν οἱ πλείστοι ποιηταὶ τῆς Γερμανίας καὶ Αὐστρίας, κατηγοροῦντες μὲν τὸ κάπνισμα ἀλλὰ συγχρόνως ὁμολογοῦντες ὅτι εἶνε δούλοι αὐτοῦ. Οὐχ ἤτεον ὅμως εὐρίσκομεν καὶ ποιητὰς μὴ κάπνιζοντας, ὡς λ. χ. τὸν Frenzel, ὅστις ὁμολογεῖ: «Ἐβρίσκω τὸ κάπνισμα καὶ τὸ συνάχι ἐπ' ἰσῆς βδελυρὰ καὶ ἀποτρόπαια.»

Ἐνῶ μεταξὺ τῶν ποιητῶν καὶ τῶν ἐν γένει καλλιτεχνικῶς παραγόντων «συγχρόνων» ὑπερισχθεῖ ὁ ἀριθμὸς τῶν φίλων τοῦ κάπνο, ἀκριβῶς τὸ ἐναντίον συμβαίνει εἰς τοὺς καθαρῶς ἐπιστήμονας. Οὕτω λ. χ. ὁ διαπρεπὴς Βιενναῖος χειρουργὸς Δρ. Θεόδωρος Billroth ἐκφράζει κατὰ τοῦ κάπνισματος ἐχθρικωτάτην καὶ πλήρη ἀληθοῦς ἀγανακτήσεως γνώμην, τῆς ὁποίας τὸ τέλος ἔχει ὡς ἑξῆς: «Οἱ οἱ ἀπόγονοι τῆς ὑπὸ τοῦ οἰνοπνεύματος καὶ τῆς νικοτίνης δηλητηριαζομένης ὑψηλῆς κοινωνίας καθίστανται ὁσημέραι περισσότερον νευρασθενεῖς, δὲν εἶνε καθόλου θαναμαστόν. Ἡ μεγάλη ἀξίσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νευροπαθῶν καὶ φρενοβλαβῶν κατὰ τοὺς ἡμετέρους χρόνους εὐρίσκεται ἀναμφιβόλως εἰς συνάφειαν μετὰ τῆς γενικῆς σχεδὸν κταχρήσεως τοῦ οἰνοπνεύματος καὶ τῆς νικοτιανῆς, δι' ἣν ὑπερρεθίζεται τὸ νευρικὸν σύστημα.»

Καὶ ὁ γνωστὸς καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς χημείας Δρ. E. Harnack ἐν Χάλλῃ, ὅστις καὶ ὡς κάπνιστὴς καὶ ὡς μὴ κάπνιστὴς ἀλλεπαλλήλως παρετήρησεν ἐφ' ἑαυτὸν τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως καὶ τῆς ἀποχῆς τοῦ κάπνισματος, εἶνε τῆς γνώμης, «ὅτι αἱ ἐκ τοῦ ἐλαττώματος τούτου βέβαιαι βλάβαι εἶναι ἀσυγκρίτως περισσότεραι τῶν ἀμφιβόλων ἐξ αὐτοῦ ὠφελειῶν.» Ἄλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων δὲν ἔλλειπουσιν οἱ ὑπὲρ τοῦ κάπνισματος ἀποφαινόμενοι φίλιως. Οὕτω π. χ. ὁ Δρ. H. Magnus, καθηγητὴς τῆς ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Βρεσλαβίας ἀπονέμει εἰς τὸν κάπνιστὴν, ὅταν γίνεται μετρία χρῆσις αὐτοῦ, τὸν ἑξῆς ἔπαινον: «Τὸ μέριον κάπνισμα διευκολύνει τὴν πέψιν, ἐνεργεῖ πραῦντικῶς ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ὁ δὲ κατὰ τὸ κάπνισμα ἀναπτυσσόμενος ἀτμὸς ἐνεργεῖ ἴσως ὡς ἀποκαθαριστικὸν τῆς κοιλότητος τοῦ στόματος.»

Τὸ ἀξιοπεριεργότατον δὲ εἶνε ὅτι καὶ ὁ διάσημος, ἐσχάτως ἀποθανὼν ἐν Μονάχῳ ἱατρὸς Nussbaum, ὅστις οὐδέποτε ἔσχε τὸ ἐλάττωμα τοῦ κάπνιζεν, ἀποφαινεται λίαν ἐνδοικῶς ὑπὲρ τοῦ κάπνισματος, λέγων ὅτι «τὸ κάπνισμα πολλὰκις προξενεῖ καλὰ, σπανίως δὲ κακὰ ἀποτελέσματα» καὶ ὅτι σὺν τοῖς ἄλλοις «ἔχει ἐνδοικὴν, παιδρυντικὴν καὶ ζωογονητικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου!»

Μετὰ μεγάλης συντομίας καὶ εὐκρινείας ἀποφαινεται ὑπὲρ τοῦ κάπνισματος ὁ καθηγητὴς ἐν τῇ φιλοσοφικῇ σχολῇ τοῦ ἐν Βερολίῳ

πανεπιστημίου Δρ. Λάζαρος, ὡς ἑξῆς: «Καπνίζω εὐχαρίστως καὶ μὲ ἀπόλαυσιν, συναισθάνομαι δὲ καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ κάπνιζεν, πρὸ πάντων ἐν διαρκεί ἐπιστημονικῇ ἐργασίᾳ. Ἐκ τριῶν ἢ τὸ πολὺ τεσσάρων μετρίων τσιγάρρων κατ' ἡμέραν οὐδέποτε παρετήρησα βλάβην τῆς ὑγείας μου.»

Ἐνταῦθα, εἰ καὶ πρόκειται κυρίως περὶ τῶν γνώμων τῶν ἱατρῶν τῆς Γερμανίας καὶ Αὐστρίας, θεωροῦμεν ὅμως εὐκαιρὸν ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὴν περὶ τοῦ κάπνισματος γνώμην ἐνὸς τῶν ἐξοχωτάτων τῆς Ἰταλίας ἱατρῶν καὶ δημοσιογράφων, τοῦ Paolo Mantegazza. Καὶ οὗτός ὁ ἱατρὸς, ὅστις διαβεβαίωσεν ὅτι ἤρχισε νὰ κάπνιζῃ κατὰ «τὴν τρυφερωτάτην ἡλικίαν τῶν τριάκοντα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν», οὐδέποτε ὅμως ἐκάπνισε περισσότερον τοῦ ἐνὸς ἢ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως τσιγάρρου (πούρου), ἐκφράζει ἐχθρικωτάτην γνώμην κατὰ τοῦ κάπνισματος. Καὶ ὁμολογεῖ μὲν καὶ αὐτὸς ὅτι ἡ μετρία χρῆσις ἐλαφρῶν καὶ περισσότερον ἄρωμα ἢ νικοτίνην περιεχόντων τσιγάρρων, εἰς ἀνθρώπους ἀρχίζοντας τὸ κάπνισμα μετὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν, δύνανται νὰ φέρῃ πρόσκαιρον τινα ὠφέλειαν μᾶλλον ἢ βλάβην, ἐν συνόλῳ ὅμως αἱ ἐκ τοῦ κάπνισματος βλάβαι, ὡς ἀναφέρει ὁ Mantegazza, εἶναι τόσον πολλαὶ καὶ μεγάλαί, ὥστε δύνανται νὰ προξενήσῃσι εἰς τοὺς κάπνιζοντας οὐ μικρὰν φρικὴν. Εἶνε πισίγνωστον ὅτι τὸ κάπνισμα ἐρεθίζει τὰ ὄργανα τῆς ἀναπνοῆς, ὅτι δύνανται νὰ προξενήσῃ ἀσθμα καὶ φθίσιον — ὀλιγώτερον δ' ἴσως γνωστὸν τυγχάνει ὅτι προξενεῖ καὶ καρδιακὸν παλμόν, καὶ παντὸς εἶδους νευροπαθείας, ὅτι παρεμποδίζει τὴν σωματικὴν ἀνάπτυξιν ἐν νεαρῇ ἡλικίᾳ, καὶ ὅτι εἰμπορεῖ νὰ ἐπιφέρῃ καὶ εἰδὸς τι τυφλώσεως. Καὶ αὕτη μὲν εἶνε ἡ γνώμη τοῦ Mantegazza.

Ἄλλ' ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, αἱ περὶ τοῦ κάπνισματος γνώμαι οὐ μόνον τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἱατρῶν τῆς Γερμανίας καὶ Αὐστρίας εἶνε τόσον διάφοροι καὶ ἀντιφατικαὶ πρὸς ἀλλήλας, ὅσον καὶ αἱ περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος γνώμαι τῶν Γάλλων ποιητῶν καὶ συγγραφέων, τὰς ὁποίας ἀνεφέραμεν ἄλλοτε (ἐν σελ. 192 Τομ. Ε'). Κλείομεν λοιπὸν τὸ θέμα τοῦτο, ἀναφέροντες τελευταίαν τὴν γνώμην ἐνὸς περιφήμου ζωγράφου ζῳῳ, τοῦ Γερμανοῦ Παύλου Μέυερχαϊμ, ὅστις ἀπήντησε πρὸς τὸν συντάκτην τῆς «Ἐφημερίδος τοῦ κάπνο» τὰ ἑξῆς:

«Ὅσα εἰμποροῦσα νὰ σὰς ἀνακοινῶσα περὶ τοῦ κάπνισματος, κατ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἑαυτὸν μου, δὲν ἔχουσι πολὺ ἐνδιαφέρον. Καπνίζω ἐλαφρὰ καὶ εὐθηνὰ τσιγάρρα. Ἄλλ' ἴσως δὲ σὰς ἐνδιαφέρῃ νὰ μάθετε ποίαν γνώμην ἔχουν περὶ τοῦ κάπνισματος τὰ ζῳα εἰς τὸν ζωολογικὸν κήπον, τὰ ὁποῖα ζωγραφίζω. Καὶ πρῶτον ἡ ἀρκούδες εἶναι κατενθουσιασμέναι γιὰ τὸν κάπνιστὴν. Ὅταν κάπνιζω καὶ φωῶ εἰς τὸ κλουβί των, ἔρχονται καὶ τρίβονται εἰς τὸ μέρος ὅπου περνᾷ ὁ κάπνιστὴς διὰ νὰ τὸν ἀναπνεύσῃ. Εἶνε πολὺ διασκεδαστικὸν θέαμα.

Μία φορὰ ἔρριψα εἰς τὸ ρουθούνι ἐνὸς λιονταριοῦ ποῦ ἐκοιμήσθην μιά φουχιά ταμπάκο μετὰ ἓνα μακρὸν ζῳο. Τὸ λιοντάρι ἀμέσως ἐσηκώθη καὶ ἄρχισε νὰ φτέρνεται, ἔπειτα δὲ ἐξάπλωθη πάλιν νὰ κοιμηθῇ. Ὅλες ἡ γίδες, τὰ ἐλάφια, ἡ λάμπερ καὶ ἄλλα ζῳα τρώγουν μετὰ μεγάλη ὄρεξιν ταμπάκο, κάπνιστὴν καὶ τσιγάρρα. Μὲ μὴ λάμα μάλιστα, ποῦ εἶνε πολὺ ἄγρια καὶ ἀνυμῆρωτη, ἔπιασα μεγάλη φιλίαν, διότι τὴν ἐτάξια μετὰ ταμπάκο τῆς μύτης.

Ἐπ' ἰσῆς πολλοὶ πίθηκοι, πρὸ πάντων μεγάλοι Παβιάνοι, ροφοῦν τὸν κάπνιστὴν μετὰ μεγάλη λαίμαργίαν. Ἀυτὰ διὰ σήμερον. Ὅς βλέπετε, δὲν κάπνιζω μόνον γιὰ εὐχαρίστησιν δική μου.»

κ. Φ. Σ. εἰς Σμύρνην. Ἐλήφθησαν. Τὰ εἰς Σουλινά. Ἡ παραγγελία τοῦ κ. Σ. Α. Π. ἐνεγράψαμεν καὶ ἐστείλαμεν αὐτῷ τὰ ἡδη αἰτηθέντα τεύχη ἀπεστάλησαν ἡμῖν. — κ. Θ. Φ. αὐτόδι ἐξετελέσθη. — κ. Ι. Α. εἰς Μαδύτον. ἐκδοθέντα τεύχη. Σὰς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Ν. Β. εἰς Κωνσταντινῶν. Σὰς ἐγράψαμεν. — κ. Κ. Ν. Π. Τὸν ὑποδειχθέντα ἡμῖν νέον συνδρομητὴν εἰς Ζαμνιτσέαν. Σὰς ἀπεστάλη κατάλογος.

Ἐκδότης Π. Δ. ΖΥΓΟΥΡΗΣ. — Ἐκ τοῦ τυπογραφείου καὶ τοῦ στοιχειομητρίου διὰ τὰς ἀνατολικὰς γλώσσας Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΔΙΝΟΥ ἐν Λεϊψία.

Χάρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ